

Midden Oosten rode draad in voetballevens van broers Van Buuren

DUBBELINTERVIEW: MARCEL EN WILCO VAN BUUREN

Door een heupblessure kwam er zowel bij Wilco als Marcel van Buuren voortijdig een einde aan de loopbaan als speler. De broers werkten allebei jaren in het Midden-Oosten als trainer in de opleiding. Wilco (59) zit er nog steeds en werkt nu bij Al Ain, een van de grootste club van Azië. Marcel (57) is – na onder meer twaalf jaar Qatar - sinds een paar maanden hoofd opleiding van Heerenveen. Wilco had Co Adriaanse als grote inspirator. Schoonvader en voormalig Veendam-trainer en –directeur Henk Nienhuis maakte Marcel erop attent dat hij de kwaliteiten had om trainer te worden. Een dubbelportret.

⬆ Wilco van Buuren spelend voor PEC Zwolle in de jaren '80.

De een was aanvaller, de ander verdediger. Marcel van Buuren moest het van zijn creativiteit hebben. Zijn broer Wilco van Buuren stond te boek als een karakterjongen. Ze lijken heel verschillend, maar komen onafhankelijk van elkaar tot dezelfde ontboezeming. Om succesvol te zijn in de opleiding bij een club moet je een goede relatie op kunnen bouwen met de spelers en de mensen daarom heen.

Voor Marcel van Buuren is het gegeven dat hij werd teruggevraagd door FC Groningen en door zijn voetbalvrienden in Qatar net zo belangrijk als een volle prijzenkast. "Met Qatar onder negentien kwalificeerden we ons voor het eerst in de historie voor de Azië Cup. Dat is mooi. Maar dat mensen je echt waarderen om je kwaliteiten is onbetaalbaar. Er zijn vriendschappen uit voortgekomen met mensen over de hele wereld. In Qatar had ik een Chileense assistent-trainer en een looptrainer uit Brazilië. Daar houd je contact mee. Dat is de toegevoegde waarde."

⚡ 'Dat mensen je echt waarderen om je kwaliteiten is mooier dan een volle prijzenkast'

‘Clubs denken vaak aan korte termijn, terwijl wij als Nederlanders ook een visie voor de langere termijn neer kunnen zetten’

Wilco bouwde een reputatie op die hem gewild maakte bij clubs in Saoedi-Arabië en de Emiraten. Werken in het Midden-Oosten vindt hij niet verkeerd. “Anders houd je het in deze streek niet zo lang vol”, zegt hij. “Het is nog steeds een uitdaging om bij een club een mooie organisatie neer te zetten. De voetbalgeschiedenis van het Midden-Oosten is al jaren afhankelijk van buitenlandse kennis. Van Portugezen, Spanjaarden, Nederlanders, noem maar op. Die worden allemaal ingehuurd. Het grote probleem is dat de clubs vaak alleen denken aan de korte termijn. Als Nederlanders hebben wij de kwaliteiten om ook een visie voor de langere termijn neer te zetten. Langzaam gaat het die kant op. Het blijft dus interessant werken. Het is een zaak van mensen om je heen verzamelen die je kunnen ondersteunen.”

Met Wilco had het heel anders kunnen lopen. In het jaar dat Willem II de Champions League haalde begon hij er als stagiair aan zijn trainersloopbaan. Er was sprake van dat hij trainer van het tweede elftal zou worden, maar het liep anders. “Co Adriaanse is voor mij als speler en trainer heel belangrijk geweest”, zegt Wilco van Buuren. “Als speler haalde hij mij van Ajax naar PEC Zwolle en ADO Den Haag. Hij adviseerde me ook om het trainersvak in te gaan. Mijn vader was eerst speler van DHC en Sparta en later coach. Ook Marcel werkte als trainer. Adriaanse is heel belangrijk geweest. Hij heeft ook invloed gehad. Bij Willem II had hij een manier van spelen waarbij zijn ploeg het initiatief nam en veel druk naar voren zette. Dat wat je nu ziet werd vroeger dus ook al gedaan. Bovendien was zijn ploeg fysiek ijzersterk. Het is jammer dat ik hem al jaren niet meer gesproken heb.”

De Lange Leegte

Marcel van Buuren viel in de voetbalwereld voor het eerst op in een bekerwedstrijd van de amateurs van DHC tegen Ajax. Terwijl zijn medespelers geheel in maagdelijk wit voetbalten, stapte hij noodgedwongen met zwarte kousen het veld op. Er waren witte sokken tekort en hij was de jongste speler van de selectie. Hij viel in en maakte voor 15.000 mensen de 2-3. Samen met Wilco verhuisde hij naar Ajax. Daar bleef hij hangen in het tweede team. Het was het startpunt voor een periode die hem langs SVV, Volendam, FC Groningen en Veendam voerde. “Ik ben pas nog op De Lange Leegte geweest. Het stadion wordt onderdeel van een scholengemeenschap waar allerlei sporten bedreven worden. Je voelt het sentiment als je daar rondloopt. Voor veel mensen is het nog steeds een enorm gemis dat Veendam niet meer bestaat. Dagelijks de training kijken en samen een kopje koffie drinken, dat viel allemaal weg.”

Als speler van Groningen werd Marcel afgekeurd. Zijn schoonvader Henk Nienhuis zag in hem een trainer. Hij ging bij Veendam de onder zestien doen. “Na een gesprek met hoofdtrainer Jan Schulting”, vult hij aan. “Die zei: ‘het is mooi dat je bij Veendam komt werken, maar je moet wel de cursus doen. Dat was bij Foppe de Haan. Die doceerde een groep van oud-spelers en CIOS-mensen. Ook Erwin Koeman, Bert Konterman, Wim de Ron en Leroy Echtold volgden de cursus. Een prachtig gezelschap en je kon geen betere docent hebben.”

Marcel van Buuren bleef tien jaar bij Veendam en fungeerde er vier wedstrijden als interim-trainer. Hij verving Henk Bodewes. Ook Wilco bleef lang in Nederland en werkte als jeugdtrainer bij RKC, Ajax en NEC. Nadat Ajax hem nog een keer terug had gehaald, vertrok hij in 2007 naar Al Riffa, waar hij hoofd opleiding en assistent werd. Net als zijn broer had

Wilco van Buuren coacht de bondscoaches van de nationale teams van Saoedi Arabië.

hij met Hongarije onder 20 ook een tijdlang een nationale selectie onder zijn hoede.

“Het is een verrijking voor je als trainer en als mens om in een andere cultuur aan de slag te gaan. Je leert een andere cultuur en mentaliteit”, zegt Wilco. “Je krijgt met situaties te maken die we hier niet gewend zijn. Probeer wel je eigen staf mee te nemen. Dat is belangrijk bij situaties zowel binnen als buiten het veld. Overleg met je familie of die meegaat of een paar keer per jaar overkomt. Zo zijn er wel meer dingen waar je goed over na moet denken.”

Na tien jaar Veendam besloot Marcel van Buuren de stap te wagen. Mede door bemiddeling van de CBV kwam hij in Qatar terecht. “Ik was toe aan wat nieuws en wilde mijn contract bij Veendam niet meer verlengen. Jan Reker was directeur van de CBV. Ik had hem gevraagd rond te kijken. Na een week belde hij met de mededeling dat ik een telefoontje zou krijgen uit Dubai. Hij adviseerde me contact op te nemen met Jan Versleyen, die bij Al Jazeera in Abu Dhabi aan de slag was. Uit Dubai hoorde ik niets. Maar een paar maanden later belde Versleyen. Die had een assistent nodig. George Weah was er speler. Ik vond het wel interessant. Maar het duurde niet lang. In de winter werd Versleyen ontslagen en opgevolgd door Piet Hamberg. Ik ben nog even zijn assistent geweest, maar die maakte andere keuzes.”

Marcel van Buuren had inmiddels contact met Ruud Dokter, die door de KNVB bij de Qatarrese voetbalbond was gestationeerd. “Samen met nog een aantal andere trainers kwam ik er ook in dienst. We kregen een onder vijftien-team bij een club plus de selecties daaronder.

Marcel van Buuren

Geboren: 14 maart 1964, Delft

Gespeeld bij: DHC, Ajax, SVV, Volendam, Veendam, FC Groningen

1992-2002	Hoofdopleiding Veendam, vanaf 1997 tevens assistent-trainer
2002-2003	Assistent-trainer Al Jazira
2003-2009	Jeugdtrainer voetbalbond Qatar
2009-2010	Bondscoach Qatar onder 19
2010-2011	Assistent-trainer Umm Saalal
2011-2013	Bondscoach Qatar onder 19
2014-2015	Trainer FC Groningen onder 17
2015-2016	Hoofdtrainer Drachtster Boys
2016-2016	Jeugdtrainer Guangzhou Evergrande
2016-2019	Trainer FC Groningen onder 19
2019-2021	Hoofd opleiding Al-Arabi SC
sept 2021-heden	Hoofd opleiding Heerenveen

Wilco van Buuren

Geboren: 24 mei 1962, Delft

Gespeeld bij: DHC, Ajax, PEC Zwolle, Willem II, ADO Den Haag

1998-1999	Stage bij Willem II
1999-2000	Jeugdtrainer RKC Waalwijk
2000-2002	Jeugdtrainer Ajax
2002-2005	Jeugdtrainer NEC
2005-2007	Jeugdtrainer Ajax
2007-2008	Hoofdopleiding en assistent Al-Riffa
2008-2009	Bondscoach Hongarije onder 21
2011-2014	Jeugdtrainer Al Ahli-Djebba
2014-2015	Jeugdtrainer Al Shabab
2015-2017	Voetbalbond van Saoedi Arabie
2017-2018	Jeugdtrainer Top
2018-heden	Al Ain

‘De beïnvloeding van elkaar is misschien minder dan je zou verwachten’

⤴ Pelé op bezoek in Qatar bij Marcel van Buuren in 2005.

Dan speelde je wedstrijden en kwam je andere Nederlandse trainers tegen. Anton Joore, Lucian Ilie, Remco Boere, Ron van den Berg. Ze werkten er allemaal. Ik ben er tien jaar gebleven."

Hij bleef er zo lang omdat hij precies wist wat er van hem gevraagd werd. "Het gaat om de kennis waarover je beschikt. Die moet je over kunnen brengen. Daar vragen ze om. Hier en daar zul je je aan moeten passen aan hun gebruiken. Veel Nederlanders kunnen dat en zijn daarom zo gewild. Zo vinden spelers in Qatar het vervelend als ze in een groep aangesproken worden. Als je dat weet, dan neem je ze toch even apart? Dat is geen probleem. Zo zijn er wel meer kleine dingen die veel beter werken."

Het contact met Wilco in het Midden-Oosten bleef, behalve één bezoekje, tot telefoontjes beperkt. "Het is moeilijk te zeggen wat ons nou zo geschikt maakt voor het werk in deze contreien", zegt Wilco. "Ik zou echt niet weten wat de overeenkomsten en verschillen zijn met Marcel." De laatste zegt dat als je niet samen met iemand gewerkt hebt het lastig is om te oordelen. "De beïnvloeding van elkaar is minder dan je misschien zou verwachten. Je zou echt met elkaar op één team moeten zitten. Hoe Wilco als trainer is, daar praten we eigenlijk niet zo vaak over."

Moeiteloos aanpassen

Beide broers zijn wel heel flexibel. Ook Wilco van Buuren past zich moeiteloos aan zijn omgeving aan. "Ze hebben graag dat je overal een rapport van maakt. Daarin slaan ze wel eens door, maar voor mij is het geen probleem. In een rapport kun je zaken goed onderbouwen. Bij Al Ain hebben we een leerplan opgesteld voor de selecties van onder 7 tot onder 19. De trainingsinhoud staat in grote lijnen vast. We werken met principes die bij de clubcultuur passen. De sjeik blijft op de achtergrond. Maar aan alles merk je dat hij zich wel laat informeren."

In zijn nieuwe functie als hoofdopleiding bij Heerenveen is Marcel van Buuren ook met het schrijven van een beleidsplan bezig. Het is zijn intentie om een langere periode in Nederland

⤴ Wilco van Buuren viert het kampioenschap met Al Ain.

te blijven. "In 2010 had ik al besloten naar huis te gaan. Maar Qatar plaatste zich voor het vervolg van de Azië Cup. Als nationaal coach heb je meer ruimte om zo nu en dan naar huis te gaan. Dus dat pikte ik nog mee. In 2013 heb ik even niks gedaan. Ik ging kijken bij FC Groningen. Daar woonde ik drie minuten vandaan. Hoofd opleiding Peter Jeltema vroeg of ik het seizoen als parttimer bij onder 16 af wilde maken. Daar vloeyde later een fulltime functie bij onder 17 uit voort. Ik heb er mijn contract uitgediend en daarna nog even bij Drachtster Boys gewerkt. Daarna kreeg ik een aanbieding uit China."

Het was Marko Pezzaoui die Marcel van Buuren benaderde om jeugdtrainer te worden bij het Chinese Guangzhou Evergrande. "Ik had ooit bij Karlsruhe gesolliciteerd. Daar heb ik hem ontmoet. We hebben altijd contact gehouden. Hij zocht een opvolger voor Dirk Heesen, die naar QPR vertrok. Ik kon er na acht maanden een driejarig contract tekenen. Maar mijn schoonvader was ziek en mijn moeder was ziek. Ik besloot terug te keren naar Nederland. Dat is de beste beslissing van mijn leven geweest. Ik was in de buurt. Mijn moeder en mijn schoonvader zijn helaas allebei overleden."

Op de dag dat hij besloot uit China te vertrekken diende FC Groningen zich weer aan. Hij werd er de opvolger van Peter Hoekstra bij onder negentien. Zijn tweejarig contract werd er met nog eens twee jaar verlengd. Maar hij diende het deze keer niet uit. Hij kreeg een telefoontje van voormalig voetballers uit Qatar die hij nog getraind had. Die waren inmiddels beleidsbepalers geworden bij clubs en vroegen of hij als hoofd opleiding wilde helpen. Die uitnodiging was te eervol om af te slaan.

En zo werkte hij opnieuw wat meer in de buurt van zijn broer Wilco, die alweer bijna tien jaar onafgebroken in het Midden-Oosten aan de slag is. "Het is nog steeds een uitdaging om dingen te verbeteren", aldus Wilco. "Dan blijft het leuk werken. Ik heb geen idee hoe lang ik hier nog blijf zitten. Ik heb het goed naar mijn zin en werk met fijne collega's. Ik sta op het veld om trainingen te geven, moet mijn staf managen en denk op het kantoor van de club mee over wat we kunnen verbeteren."

‘Voor veel mensen is het nog steeds een enorm gemis dat Veendam niet meer bestaat’

Dan vliegt de tijd.” De terugkeer van Marcel van Buuren in het vaderlandse voetbal lijkt definitief. Het tweede jaar in Qatar verliep door corona moeizaam. In juni keerde hij terug naar Nederland met het idee dat het wel buitenland zou worden als hij weer wilde werken. In Nederland zouden immers de functies bezet zijn. “Eind juli was ik met de familie op vakantie in Spanje. Ik kreeg een telefoontje van Ferry de Haan. Of ik interesse had om hoofd opleiding te worden bij Heerenveen. Aan mijn aanstelling voor een jaar gingen goede gesprekken met Ferry de Haan en Eric Boersma van de academie vooraf.”

Na een paar maanden heeft Marcel van Buuren het gevoel dat hij op de goede plaats zit. Hij kwam er zijn ‘opleider’ Foppe de Haan weer tegen. Uitgebreid spraken ze over het beleidsplan van Heerenveen, dat Van Buuren verder wil ontwikkelen om een goede basis voor de komende jaren te leggen. “Dan kun je alle expertise gebruiken, van de hoofdtrainer maar zeker ook van Foppe. Er moet een mooi beleidsplan uit voortkomen.”

Wilco bouwt bij Al Ain en zegt dat ‘de leermomenten van een coach nooit stoppen’. Hij wil best weer in Nederland aan de slag als assistent, als nationaal of internationaal scout of als trainer bij een ambitieuze amateurclub. Het doel van Marcel is om met de opleiding van Heerenveen weer aan te sluiten bij de top-zes van Nederland. “Heerenveen liep in het verleden enorm voor op andere clubs als het om het opleiden van spelers ging. Het had de positie die AZ nu bekleedt. Er gaat nog veel goed, maar het is toch een beetje verwaterd. Weer aansluiten bij die top. Dat is de opdracht.” •

⬇ Wilco van Buuren als deelnemer en spreker aanwezig op het voetbalsymposium van Saoedi Arabië in 2016.

‘Het is goed dat de focus op Qatar ligt’

Marcel van Buuren werkte ruim twaalf jaar in Qatar. Toch wordt hij maar zelden geraadpleegd als het om de omstandigheden gaat in het land waar eind 2022 het WK voetbal wordt gehouden. Hij zegt dat het alleen maar goed is dat het land door het WK nu volop in de schijnwerpers staat.

“Ik snap alle commotie rondom Qatar”, zegt Marcel van Buuren. “Maar als iemand die er zo lang gewerkt heeft vind ik dat de toewijzing van het WK ook positieve zaken heeft opgeleverd. Vroeger konden buitenlandse werknemers niet van werkgever veranderen. Dan moesten ze eerst twee jaar terug naar het land van herkomst. Die bepaling is komen te vervallen. Ook is het minimumloon ingevoerd. Dat zijn belangrijke ontwikkelingen, die puur door de toewijzing van het WK in gang gezet zijn.”

Natuurlijk vindt Marcel van Buuren dat er nog veel meer zaken verbeterd moeten worden. Maar zonder het WK was dat proces zeker niet op gang gekomen. “Ik heb er - samen met heel veel anderen - met veel plezier meegeholpen aan de ontwikkeling van het jeugdvoetbal. Natuurlijk blijft er een binding bestaan als je er zolang gewerkt hebt. Je gunt de mensen van zo’n land het allerbeste.”

⬆ Marcel van Buuren heeft ruim 12 jaar gewerkt in Qatar.